

สรุปคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักถิ่นไทย

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครักถิ่นไทยเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ต่อมาพรรครักถิ่นไทยได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๔ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยุบพรรครักถิ่นไทยจึงขอยุบพรรครักถิ่นไทย ซึ่งพรรค ได้มีหนังสือแจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองเพิ่มเติมว่า ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติเป็น เอกฉันท์ให้ยุบเลิกพรรครักถิ่นไทยแล้ว เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ และคณะกรรมการประชามนตรี ได้พ้นจากตำแหน่งไปทั้งคณะตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๖๒ (๓) จึงไม่มีคณะกรรมการประชามนตรีใน ระหว่างการประชุมยุบเลิกพรรครักถิ่นไทย นายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นว่ามิเหตุให้ยุบพรรค รักถิ่นไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักถิ่นไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พรรครักถิ่นไทยยื่นคำชี้แจงสรุปได้ว่า พรรครักถิ่นไทยได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรค การเมืองขอยุบเลิกพรรคการเมือง ตามข้อบังคับพรรครักถิ่นไทย ข้อ ๑๑๒ เนื่องจากที่ประชุมใหญ่และ ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยุบเลิกพรรค แต่ไม่มีการประชุมคณะกรรมการ ประชามนตรีของพรรค เพราะในขณะดำเนินการยุบพรรคไม่มีคณะกรรมการประชามนตรี ซึ่งการ ดำเนินการขอยุบเลิกพรรคเป็นไปตามเจตนารมณ์ของสมาชิกพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรค เนื่องจากต้องการหยุดการดำเนินกิจกรรมของพรรคตามกฎหมาย จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรค รักถิ่นไทยตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองร้องขอ

๒. ประเด็นวินิจฉัยเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรครักถิ่นไทยตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า พรรครักษ์ถิ่นไทยมีหนังสือแจ้งขอยุบพรรคต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองโดยมีรายงานการประชุมประกอบการพิจารณาว่า พรรครักษ์ถิ่นไทยได้ดำเนินการจัดการประชุมเพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๑๒ แล้ว กล่าวคือ จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคและการประชุมใหญ่วิสามัญ โดยที่ประชุมทั้งสองมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยุบพรรค ตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๑๒ (๑) และ (๓) แม้จะไม่มีการประชุมของคณะกรรมการประสานงานตรีเกี่ยวกับการยุบพรรครักษ์ถิ่นไทย ตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๑๒ (๒) เพราะไม่มีคณะกรรมการประสานงานตรีในระหว่างดำเนินการยุบพรรค แต่เนื่องจากที่ประชุมใหญ่อันประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกพรรคเป็นผู้เลือกตั้งคณะกรรมการประสานงานตรี ซึ่งเมื่อที่ประชุมใหญ่วิสามัญและคณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยุบพรรครักษ์ถิ่นไทยแล้ว จึงถือเป็นเจตนารมณ์ของคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกพรรคในการยุบเลิกพรรครักษ์ถิ่นไทย ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองมิได้โต้แย้งหรือคัดค้านการขอยุบเลิกพรรคและพรรครักษ์ถิ่นไทยได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักษ์ถิ่นไทยตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองโดยมีเหตุผลว่า การขอยุบเลิกพรรคเป็นเจตนารมณ์ของสมาชิกพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรคต้องการหยุดการดำเนินกิจกรรมของพรรคตามกฎหมาย การดำเนินการเพื่อเลิกพรรคการเมืองของพรรครักษ์ถิ่นไทยจึงเป็นกรณีที่คณะบุคคลซึ่งรวมกันจัดตั้งพรรคการเมืองแสดงเจตนารมณ์ที่จะไม่ดำเนินกิจการในทางการเมืองในนามของพรรคการเมืองนั้นแล้ว กรณีจึงมีเหตุให้ยุบพรรครักษ์ถิ่นไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ชอบที่ศาลรัฐธรรมนูญจะสั่งยุบพรรครักษ์ถิ่นไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญจึงสั่งให้ยุบพรรครักษ์ถิ่นไทย

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๖๘ ก วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๕